

Marie Katrine Christensen født Jensen

Marie Katrine blev født den 12. august 1882 og døbt den 15. september i Bindslev kirke. Hun fik navnene efter hendes mormor Cathrine Marie Christensdatter.

Hendes forældre var Christian August Jensen og Antonette Jacobine Jacobsen og det var også dem der tog Marie Katrines søn Evald i pleje.

Hun voksede op på Præstegaard der var en udstykning af Bindslevs præstekalds jorde. Disse jorde blev solgt da Præstekaldet Bindslev og blev lagt sammen med Tversted og Uggerby i 1823. I den kongelige meddelelse, 10. marts 1819 herom skrives der:

"At give Eder herved tilkjende, at Vi, efter hvad Os af vort danske Kancellie allerunderdanigst er foredraget betræffende det for Tiden vakante, ved Præstegaardens og Jordernes daarlige Tilstand meget forringelse, ved Bindslevs Sognekalds Forening med Sognekaldet for Tversted og Uggerbye Menigheder under Aalborg Stift udi vort land Nørrejylland, til hvilket Kald Bindslev førhen har været annekteret, hvorved allernaadigst ville have anordnet som følger:

1) Det ledige Bindslev Sognekald skal herefter være forenet med Tversted og Uggerbye Sognekald, imod at der af dette saaledes forenede Embede aarligen skulle svares 40 Tdr. Byg til det under 17de Mai 1805 allernaadigst oprettede Seminarifond, at betales efter hvert Aars Kapitelstart. 2) Bindslev Præstegaard skal af Eder foranstaltes bortsolgt ved offentlig Auktion, og af Kjøbssummen skal Halvdelen tilfalde de nævnte Sognes Skolevæsen, og Halvdelen vedkommende Amtsprovsters Skolelærerhjelpekasse, og 3) i Bindslev, Tversted og Uggerbye Sogne skal herefter afvekslende holdes Messefald i En af Kirkerne"¹.

Og i Uggerby fik de en ny skole:

"De gamle protokoller fortæller, at forstanderen i Uggerby i september 1842 har andraget om at få et tilgodehavende ved salget af Bindslev præstegård udbetalt til opførelse af en ny skole i Uggerby. I 1819 solgtes Bindslev præstegård, og en del af købesummen deltes mellem skolefædrene i Bindslev, Uggerby og Tversted. Forstanderskabet var i november 1842 samlet hos sognefoged Jens Krage. Her oplystes det, at beløbet fra Bindslev 166 Rd 2M og 12 Sk kunne fås udbetalt. I april 1843 holdtes møde i Uggerby brohus. Der forelå da tilladelse til at opføre en ny skole ved Uggerby kirke. Chr. Løth påtog sig at ordne det nødvendige ved licitationen. Overslaget over, hvad der skal pålignes beboerne i Uggerby til den nye skole, lyder således: Licitationssummen 519 Rd, gæld til Niels Andersen 26 Rd kakkelovn m.m. 16 Rd 3 M 10 Sk ialt 561 Rd 3 M 10 Sk. Herfra går salg af den gamle degnebolig 38 Rd. Tilgodehavende fra Bindslev præstegaards salg 166 Rd 2 M 12 Sk ialt 204 Rd 2 M 12 Sk. Rest 357 Rd 14 Sk, der bliver at påligne Uggerby sogns hartkorn. I Uggerby var der 110 tdr. hartkorn, så det blev godt 3 Rd pr. tønne hartkorn. I september 1843 afleveredes den nye skole, og der fandtes intet at bemærke hverken af forstanderskabet eller lærerne"².

¹ Kilde: Kongelige recipter, resolutioner og collegialbreve for Danmark og Norge, Del 7, Bind 7, Gyldendal, 1827, side 81

² http://skagensiden.dk/skagensiden/skoler/uggerby_skole.html

Udstykningen af præstegårdsjordene skabte blandt andet disse to selvejergårde: Præstegaard/den gamle Præstegaard og Tingmarken:

Ejendommen Tingmarken matr.nr. 1c, udstykket fra Bindslev præstegård, 1823 købes i 1870 af smed Christian Jacobsen og Cathrine Marie Christensdatter. I 1857 har de købt ejendommen Tingmarken matr.nr. 3b (udstykket fra Hedegaard 1848)³. De to ejendomme lægges sammen (formentlig allerede 1870) og drives frem til 1889, hvor den ældste søn Jens Peter Jacobsen overtager gården⁴. Det er her Antonette Jacobine (Marie Katrines mor) voksede op. Christian Jacobsen og Cathrine Marie Christensdatters får disse børn⁵:

- Jens Peter født 1854
- Antonette Jacobine født 1856
- Ane Christine født 1859
- Christian Anton født 1860
- Nielsine født 1863
- Christian Valdemar 1867

Da Antonette Jacobine bliver gift med Christian August Jensen i 1880 fraflytter hun Tingmarken og bliver kone på Præstegaard.

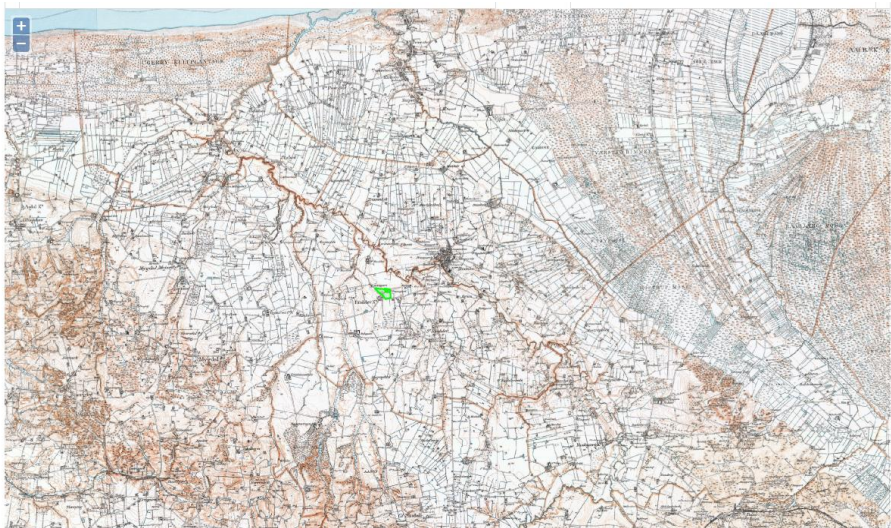

Gården hedder "Præstegaard" og er beliggende på Kirkevej 8, Bindslev. Fotoet er fra 1900 (Arkiv.dk, Bindslev Egnssamling).

³ Hedegaard var tidligere fæstegård under Stenbæk Gods. Denne udstykning har baggrund i de store landboreformer i slutningen af 1700-tallet og frem mod midten af 1800-tallet

⁴ <http://torslev.dk/Specielle/Nymark/Personer/com00023.htm>

⁵ Baseret på folketællingerne

<https://www.dingeo.dk/adresse/9881-bindslev/kirkevej-8/foto/>

Ekskurs Tingmarken

Navnet Tingmarken henviser til at der i gamle dage blev holdt Herredsting på stedet:

”Horns Herredsting holdtes antagelig fra gammel Tid, paa Tingmarken ved Aaen vest for Bindslev Kirke, som laa midt i Herredet; i Bindslev Sogn besad Kronen i ældre tid adskillige Gaarde, saaledes Hedegaard og Mogensbæk”⁶.

Et Herredsting var den lokale domstol afholdt under åben himmel som i slutningen af 1600-tallet blev erstattet af Tinghuse i Købstæderne. Herredsting eksisterede dog videre helt op til den store retsreform i 1919.

Tingmarken var i begyndelsen af 1600-tallet skueplads for en af tidens flere hekseprocesser. Den lokale jordherre, Sophie Brahe på Odden og Stenbæk godser, gav i 1623 anledning til sagsanlæg mod 2 ”hekse” i Mygdal og Saxtrup.:

”Her blev hun bakket op af mange af sognenes mænd + præsten Niels Pedersen i Bjergby, der efterfulgte Peder Vognfører i embedet og degnen Laurids Jensen som vidner i sagen. Landstingets dombog giver et godt indtryk af livet og den troldom, som man troede heksene bedrev. Hele 12 kirkenævninger af Horn Herred havde 11. august svoret Kirsten Ibsdatter i Mygdal skyldig i troldoms bedrift efter hendes egen tilståelse. Hun blev fængslet på Odden 19. juli 1623 og bekendte 20. juli. Kirsten havde følgeskab af flere ”hexe”, der havde forsvoret kristendom. De havde ved Thyre i Saxtrup ”kærnet” i Saxtrup bæk og Christian Poulsen, der tjente ved Peder Christensen i Saxtrup blev ”forgjort” og døde kort efter han opdagede deres troldomskunster. De havde ”forgjort” rugen på Odden mark og Niels Skomagers køer i Krattet. Kirsten havde med ”hexene” Maren, Bodil og Kirsten Egholm i Højrup, Dol Ane i Snevre, Maren Degns i Højrup og Kirsten Hyrde i Tornby været skyldig i skibsforlis ved Kjærsgaard strand og forgjort Anders Svendsens køer i Ejstrup. Anders Pedersen i Lund havde også været udsat, idet hun var skyld i døde køer, ”foler” og andet for over 200 Daler. Det vidnede 24 dannemænd fra Mygdal, Degnbol, Træholt, Saxtrup, Dal, Bakken og Lund. Sophie Brahe forfulgte også sagen mod Thyre Pedersdatter fra Saxtrup, der af Jens Christensen i Uslev blev beskyldt for at ombringe sin mand, Niels Simonsen, 18 uger efter deres ægteskab og deres karl Christen Poulsen, hvilket bekræftedes af folk fra Mygdal, Uslev, Dalsgaard, Degnbol, Træholt og Bjergbybakke. Jens Poulsen i Saxtrup og folk fra Dal, Lunde og flere steder bekræftede det. Ladefogeden Ole Nielsen, Odden, fandt også Oddens eng forhekset, da der var så langt mellem kornstråene som kål i kålgård. Anders Pedersen i Søgård havde spurgt Oluf Svendsen og Anders Nielsen, der tjente i Bjergby om de havde hørt at Thyre tog livet af Christen Poulsen i Saxtrup efter St. Hansdag.

Sagerne endte i Landsretten i Viborg med dødsdom af Kirsten Ibsdatter fra Mygdal efter hun tilstod at være hex. Hun blev brændt på bålet i Tingmarken i Bindslev eller Tolne bakker. Thyre Pedersdatter i Saxtrup slap for bålet, da hun ikke vedgik trolddom ved Landsretten i Viborg og hun blev dømt til at skulle rømme kongens riger og lande og hendes boeslod blev forbrudt. Hun blev sendt syd for grænsen med tiggerstav på ryggen”.⁷

⁶ Jyllands gamle Retskredse, M. Lebech, bd.5,

<https://tidsskrift.dk/historiejyskesamling/article/download/36883/38398?inline=1>

⁷ <https://m.bjergbymygdalokalhistorisk.dk/uf/>

Som tidligere nævnt blev Præstegården sat på auktion da Bindslev Sogn blev sammenlagt med Uggerby og Tversted sogne. Auktionen blev afholdt under ledelse af Byfogeden i Frederikshavn lørdag den 10. august 1819 i præstegården og resulterede i at gården blev købt af Morten Andersen af Gjerup⁸.

Morten Andersen sælger den 8-6-1824⁹ Præstegården til Jørgen Andreassen fra Sindal Sogn. Han var født 22-7-1777 på Bolleholt der var en fæstegård under Baggesvogn og søn af skovfoged og fæstebonde Andreas Georg Bruun ca. 1722-1800 og Barbara Ide Sophie Jensdatter 1734-1820. Jørgen Andreassen blev den 27-11-1803 gift gift med Ingeborg Pedersdatter, født i 1773 og døbt den 13-6-1773 i Sindal kirke.

Jørgen Andreassen videresælger gården til sin søn den 1-12-1824¹⁰ Jens Christian Jørgensen.

Jens Christian Jørgensen er gift med Ane Pedersdatter født 1809 og de er forældre til Christian August Jensen – se senere.

Antonette Jacobines aner:

Antonette Jacobine Jacobsen blev født 17. september 1876 i Bøgsted i Astrup Sogn (sydvest for Bindslev)¹¹. Forældrene er Smed Christian Jacobsen og Cathrine Marie Christensen i Bøgsted.

Smed **Christian Jacobsens** baggrund er beskrevet i efterkommeren Jørgen Jacobsens bog: Smed Jacobsen, Tingmarken, Bindslev og efterkommere, 1984. De korte data er:

- Christian Jacobsen er født i Nibe den 20. februar 1826. I kirkebogen¹² kaldes han blot "Christian". Fader: Jens Jacobsen og mor: Ane Christensdatter.
- Han bliver konfirmeret i 1840 i Nibe Kirke og præsten har indført ham i kirkebogen¹³ som "Christian Jensen" men dette er en fejl.
- Forældrene bliver gift den 19. december 1822¹⁴, Nibe. I den forbindelse oplyses det at Jens Jacobsen er 30 år og Ane Christensdatter er 22 år.

⁸ Horns Herredsfoged-Frederikshavns Byfoged, Skøde-og Panteprotokol 1820-1824 opslag 72/486

⁹ Horns Herredsfoged-Frederikshavns Byfoged Skøde-og Panteprotokol 1827-1833 opslag 119/704

¹⁰ Ibid samt realregister Bindslev 1846

¹¹ Astrup Kirkebog 1843-1861, opslag 67

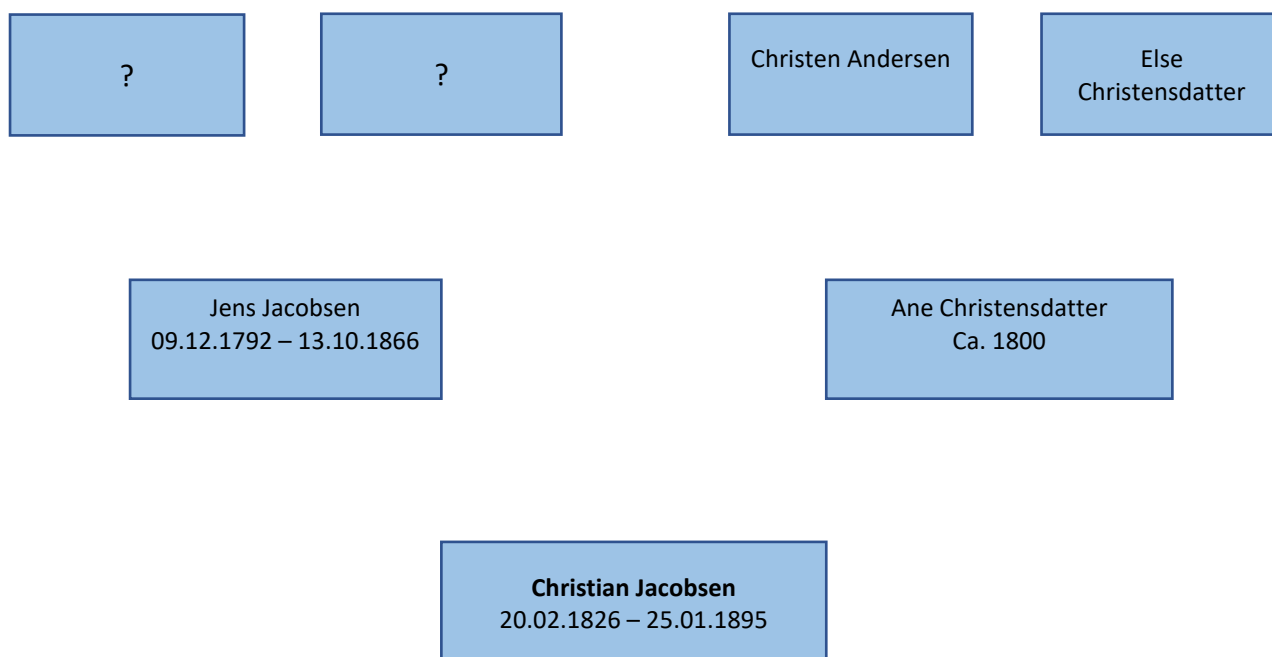
¹² Nibe, Kirkebog 1812-1843, opslag 56

¹³ Nibe Kirkebog 1828-1850, opslag 138

¹⁴ Ibid, opslag 171

De kendte personer i Christians familiebaggrund ser således ud:

Smed Christian Jacobsens aner:

Christian Jacobsen indgår 31.oktober 1854 ægteskab med Cathrine Marie Christensen. De bliver gift i Astrup Kirke¹⁵ idet de begge bor i Astrup sogn som er beliggende syd for Bindslev. Christian Jacobsen er da 28 år kommer fra Bøgsted Hovedgård, hvor han er ansat og hvor de bosætter sig efter brylluppet. Cathrine er 20 år og kommer fra Klastrup Mellegaard. Vidner er Gårdmand Christen Christensen af Klastrup Mellegaard (Cathrines far) og Christen Jensen af Nørhede.

Cathrines forældre Christen Christensen og Ane Christensdatter blev gift den 10.november 1826 i Astrup kirke¹⁶ og bosætter sig på gården Solberg.

I Folketællingen 1834 omfatter Christen og Anes familie:

- Christen Christensen, 37 år, gårdmand
- Ane Christensdatter, 31 år, hans kone
- Christian Christen Christensen, 7 år, barn
- Niels Chr. Christensen, 5 år, barn

¹⁵ Astrup Kirkebog 1843-1861, opslag 103

¹⁶ Astrup Kirke bog 1814-1843, opslag 135

- Boddell Laursdatter, 23 år, tjenestepige
- Peder Sørensen, 68 år, aftægt
- Maren Christensdatter, 70 år, aftægt

De to sidste personer betegnes som "gaardmandens forældre, aftægtsfolk". Peder Sørensen dør 23.marts 1837, som aftægtsmand på Solberg¹⁷. Maren Christensdatter dør 8.april 1835¹⁸.

Familien flytter fra Solberg og overtager Klastrup Melgaard, hvor yderligere 5 børn kommer til:

Og ved Folketællingen i 1845¹⁹ omfatter familien:

- Christen Christensen, 49 år
- Ane Christensdatter, 42 år
- Christen Christian Christensen, 18 år, tjenestekarl hos Peder Jensen
- Niels Christian Christensen, 16 år
- Cathrine Marie Christensen, 11 år
- Christian Peder Christensen, 11 år
- Søren Christian Christensen, 8 år

I 1849 bliver yderligere en søn Martin Christensen født.

Der sker også mere "dramatiske" ting:

I 1855 den 28. marts dør Cathrines tvillingebror Christian Peter, 21 år gammel. Ifølge kirkebogen af "forgiftning"²⁰.

Den ældste søn Christian Christen bliver 25.marts 1856 gift med Mette Marie Sørensdatter²¹ men det bliver et kortvarigt ægteskab for Christian Christen dør den 28.december 1858 kun 31 år gammel af et "slagtilfælde"²².

Enken Mette Marie flytter ind hos svigerforældrene med sin søn Christen som blev født i 1857 og bor der endnu i 1860 ifølge Folketællingen 1860²³.

Christen og Ane er i 1870 på aftægt hos sønnen Niels Christensen der har overtaget Klastrup Melgaard²⁴.

Ane Christensdatter dør på Melgaard den 25.februar 1877²⁵

¹⁷ Astrup Kirkebog 1814-1843, opslag 175

¹⁸ Astrup Kirkebog 1814-1843, opslag 180

¹⁹ Folketælling 1845, opslag 10 og 11

²⁰ Astrup Kirkebog 1843-1861, opslag 156

²¹ Ibid opslag 105

²² Ibid opslag 157

²³ Folketælling 1860, opslag 5

²⁴ Folketælling 1870, opslag 14

²⁵ Astrup Kirkebog 1862-1886, opslag 175

Christen Christensen dør den 5.april 1883²⁶. Han var da på aftægt hos svigersønnen Smed Christian Jacobsen og datteren Cathrine Marie Christensdatter på Tingmark i Bindslev.

Christian Jacobsen og Cathrine Marie Christensdatters familie på Tingmark omfatter på pågældende tidspunkt:

- Christian Jacobsen, født 1827
- Cathrine Marie Kristensen, født 1835
- Jens Peter, født 1.juni 1855 i Astrup Sogn ²⁷
- Antonette Jacobine, født 19.september 1856²⁸ i Astrup Sogn
- Ane Christine, født 23.februar 1858 i Astrup Sogn²⁹
- Nielsine, født 1.maj 1863 i Bindslev Sogn³⁰
- Christian Valdemar, født 24.oktober 1867 i Bindslev Sogn³¹
- Oger Christian Pedersen, 15 år, født 1865, tjenestekarl
- Christen Christensen, 83 år, født 1797, enkemand, aftægt.

1895 den 25. januar 1895 dør Christian Jacobsen og begraves den 4.februar på Bindslev kirkegård³². Den ældste søn Jens Peter overtager Tingmarken³³. Cathrine Marie Kristensen og datteren Ane Christine kommer på aftægt hos August Jensen og Antonette Jacobine på Præstegaarden³⁴. Cathrine Marie Kristensen dør den 25.august 1906³⁵.

Grafisk sammenfatning:

²⁶ Ibid opslag 164

²⁷ Astrup Kirkebog 1843-1861 opslag 26

²⁸ Ibid opslag 67

²⁹ Ibid opslag 70

³⁰ Bindslev Kirkebog 1852-1868 opslag 104

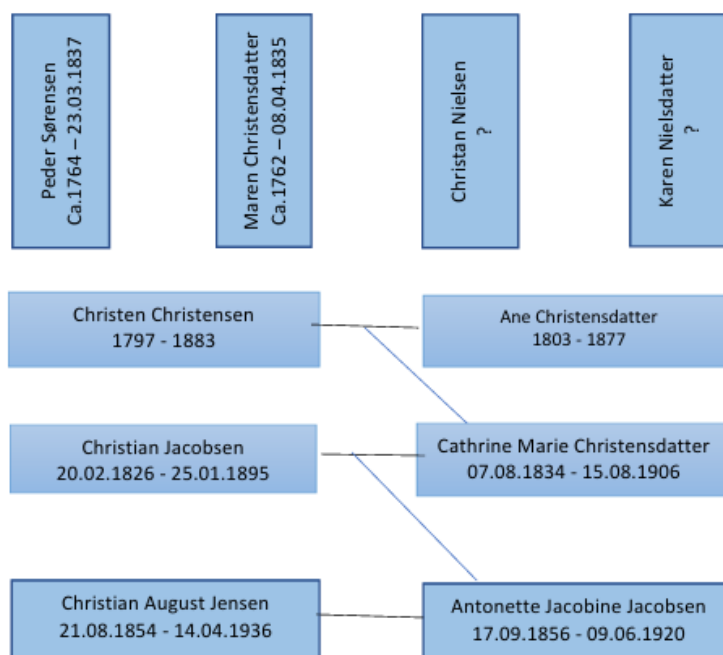
³¹ Ibid opslag 61

³² Bindslev Kirkebog 1892-1899 opslag 183

³³ Bindslev Folketælling 1901 opslag 587

³⁴ Bindslev Folketælling 1901

³⁵ Bindslev Kirkebog 1900- 1908 opslag 211

Christian August Jensens aner

Christian August Jensen var ud af en børneflokk på 8. Faderen var Jens Christian Jørgensen født i 1806 og gårdejer på Præstegaard. Moderen var Ane Pedersdatter født 1809 eller 1810.

Ved Folketællingen 1834 er familiesituationen opgjort således³⁶

- Jens Christian Jørgensen, 1805, gaardmand
- Ane Pedersdatter, 1809, hans kone
- Inger Marie Jensdatter, 1831, deres barn
- Maren Sophie Jensdatter, 1831, deres barn.

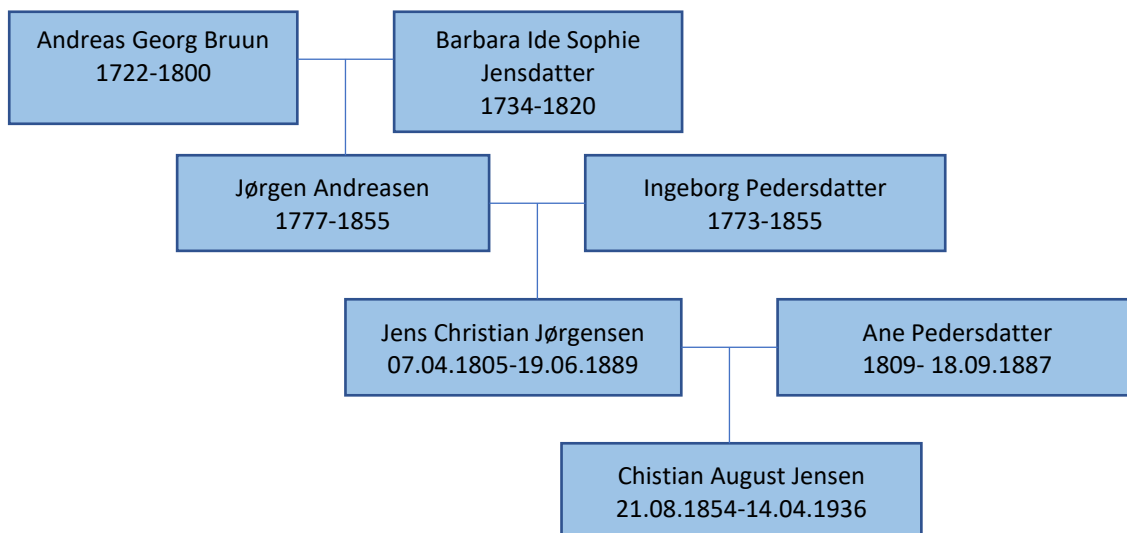
Ved folketællingen i 1860 er der kommet yderligere 6 børn:

- Christen Senius Jensen 1838
- Niels Michael Jensen, 1841
- Peter Jensen 1843
- Caroline Jensen 1847
- Ottine Jensen 1851
- Jens August Jensen 1854

³⁶ Folketællingen Bindslev opslag 2

Jens Christian Jørgensen dør, 83 år gammel, den 19.juni 1889³⁷. Ane Pedersdatter dør 18.september 1889, 77 år gammel³⁸.

Grafisk sammenfatning:

Christian August og Antonette Jacobine på Præstegaard

Antonette Jacobine Jacobsen blev konfirmeret i Tversted Kirke som ligger i sognet af samme navn nord for Bindslev, den 2.oktober 1870 og der er følgende oplysninger i den forbindelse: "dom over kundskaber og opførsel mg og mgx". Vaccineret i 1858³⁹. Christian August Jensen bliver konfirmeret den 4.oktober 1868 og havde opnået mg og mg. Vaccineret 1858⁴⁰. Karaktererne blev givet af sognepræsten som afslutning på hans kristendomsundervisning af de to. Bedømmelserne siger nok ikke meget om hvem de var, men i det mindste var de ikke faldet igennem. Når det gælder oplysningerne om vaccination er der tale om en langt mere alvorlig sag nemlig frygten for kopper!

Efter de store pestepidemiers ophør ved begyndelsen af 1700-tallet, var kopper den mest frygtede epidemiske sygdom. Dødeligheden ved sygdommen var meget stor. Op mod en fjerdedel af den ramte befolkningsgruppe døde og når det gjaldt børnene, var dødeligheden op mod 50%. Lægen Jenner og andre havde i England i slutningen af 1700-tallet udviklet en vaccine som virkede med meget stor succes. Det var denne vaccine og metode der blev taget i anvendelse i Danmark. I 1810

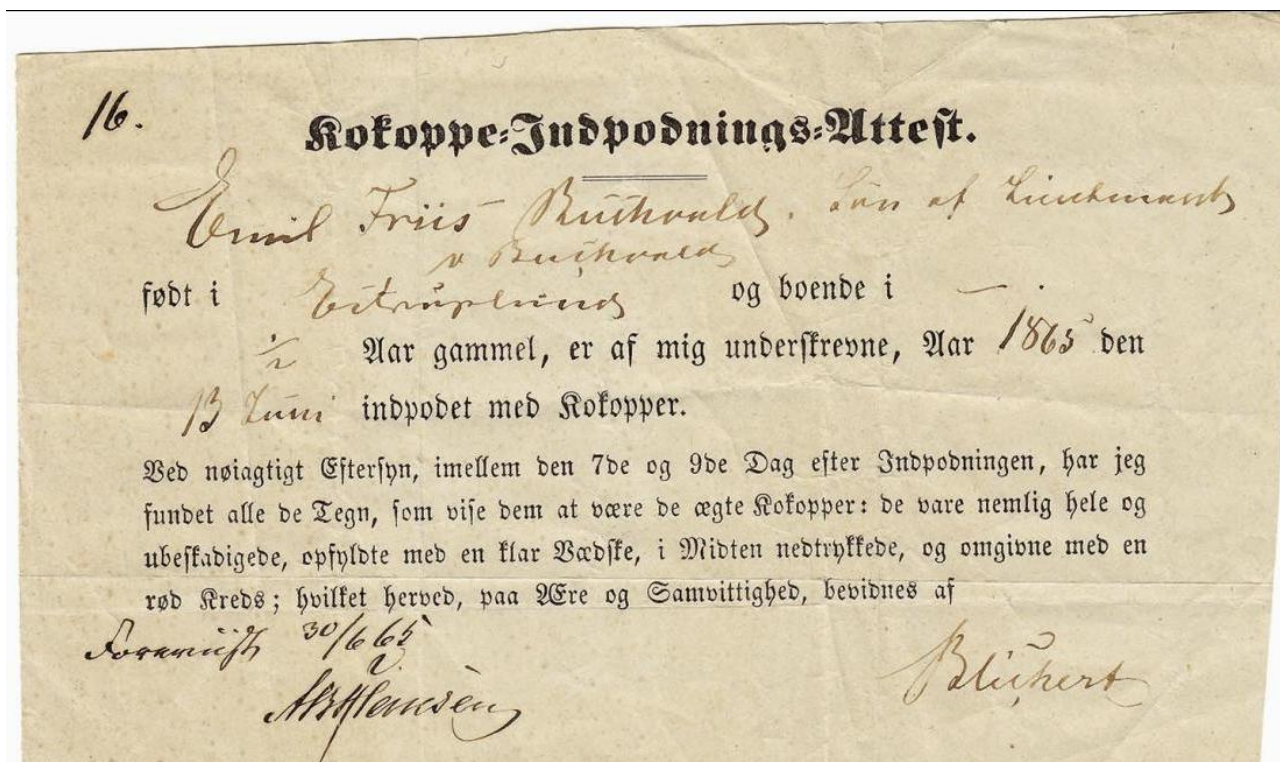
³⁷ Ibid 1876-1891 opslag 246

³⁸ Ibid opslag 263

³⁹ Tversted Kirkebog 1868-1876 opslag 101

⁴⁰ Bindslev Kirkebog 1868-1878 opslag 77

udstedte enevoldskongen Frederik VI lov om at man skulle fremvise en vaccinationsattest ved skolestart og vielse.

(Foto: Vaccinationsattest, 1865. Steno Museet, Aarhus Universitet) (Foto: Vaccinationsattest, 1865. Steno Museet, Aarhus Universitet) ⁴¹.

Kirkebogen i Bindslevs notering om vaccination for børnene ved konfirmationen var således på en gang myndigheders og kirkens garanti for udført vaccination. De unge konfirmander kunne derfor uden hindringer lade sig vie den 4. maj 1880. Vidner i kirken er Christian Augusts far Gårdejer Jens Christian Jørgensen og Antonettes far Gårdejer Christian Jacobsen⁴².

Som årene gik, kom disse børn til verden:

- Ane Karoline Jensen født 2. april 1881⁴³
- Marie Kathrine Jensen født 13. april 1882⁴⁴
- Agnes Kristiane Jensen født 6. juli 1884⁴⁵
- Kristian Jensen født 13. juli 1889⁴⁶
- Harald Jensen født 28. december 1895⁴⁷

⁴¹ <https://videnskab.dk/krop-sundhed/store-opdagelser-kokopper-og-vaccination>

⁴² Bindslev Kirkebog 1876-1891 opslag 214

⁴³ Ibid opslag 108

⁴⁴ Ibid opslag 113

⁴⁵ Ibid opslag 123

⁴⁶ Ibid opslag 72

⁴⁷ Bindslev Kirkebog 1892-1899 opslag 35

Ane Karoline Jensen dør, 22 år gammel, den 29. november af tuberkulose⁴⁸.

Den videre fortælling om Christian August og Antonette fortsætter i afsnittet om deres plejesøn Evald Christensen.

⁴⁸ Bindslev Kirkebog 1900-1908 opslag 205. Frederikshavn Lægedistrikt Landsognene 1903-1909 opslag 392